Raadsinformatiebrief

Datum	31 oktober 2023	Zaaknummer	2448245
		Portefeuille	Werk, jeugd, kunst en cultuur en energie
			M.H.B. Roozendaal
Onderwerp	Energietoeslag 2023		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
Aanpak uitvoering energietoeslag 2023

Aanleiding
Het kabinet heeft besloten net als voor 2022 ook voor 2023 een eenmalige energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen mogelijk te maken. De energietoeslag is bedoeld om deze huishoudens deels te compenseren voor de gestegen energieprijzen. Gemeenten worden gevraagd hieraan uitvoering te geven en beleidsregels op te stellen. De regeling is een vervolg op de regeling van de energietoeslag 2022. Het uitgangspunt is de richtlijn en handreiking die is opgesteld door het Ministerie van SZW en VNG, en de reguliere lokale regels van 2022.

Kernboodschap
Met uitvoering van de regeling hebben we in 2022 ruim 3700 huishoudens bereikt, waaronder veel ouderen.
We handhaven voor 2023 de inkomensgrens energietoeslag op 130% en passen geen vermogensgrens toe net als in 2022. Door de inkomensgrens op 130% te handhaven voor deze regeling en geen vermogenstoets toe te passen, ontstaat een financieel tekort op het budget van het Rijk. Deze keuzes zijn desondanks bewust gemaakt. De beleidsregels zijn afgestemd met de gemeenten Bernheze en Boekel. Meierijstad voert de regeling ook voor deze gemeenten uit. We sturen op uniforme besluitvorming in alle drie gemeenten.

Inkomensgrens
Reeds bekende huishoudens vanuit de energietoeslag 2022 hebben, gezien de hoge nood, begin dit jaar alvast € 500,- ontvangen. Een verlaging naar 120% van het sociaal minimum zou betekenen dat een groep inwoners die begin dit jaar wel in aanmerking kwamen, nu geen recht meer heeft terwijl het inkomen niet gewijzigd is. Dit zou onrechtvaardig zijn. Bovendien vinden wij het belangrijk dat de mensen met een inkomen tot 130% door deze regeling ook goed bediend worden, omdat ook zij de tegemoetkoming goed kunnen gebruiken.

De aanbevelingen van Verwey Jonker voor 2024 voor het reguliere armoedebeleid m.b.t. de inkomensgrens zijn nog in onderzoek, en staan hier los van. In een later stadium komen we hier op terug zodra overleg heeft plaatsgevonden met een aantal stakeholders en met de gemeenten Boekel en Bernheze.

Vermogenstoets
Het uitsluiten van een vermogenstoets is conform het advies van de VNG en er wordt zo aangesloten bij de werkwijze van nagenoeg alle gemeenten in Nederland en de tegemoetkoming energiekosten voor studenten. Bovendien zouden we met een vermogenstoets een groep (voornamelijk ouderen) uitsluiten die wel onder de inkomensgrens zitten maar mogelijk vermogen hebben. Ouderen zijn met de energietoeslag 2022 bovengemiddeld goed bereikt. Uit het armoede onderzoek van het Verwey-Jonker instituut blijkt dat zij juist meer aandacht nodig hebben.
Het is daarom van belang ervoor te zorgen dat deze groep niet buiten de boot valt. Daarnaast beperken we de gemeentelijke uitvoeringskosten hiermee. Uit intern onderzoek blijkt dat vermogensonderzoek minimaal € 300.000,-- kost, terwijl er geen garantie is dat dit bedrag ook wordt terugverdiend.

Wel willen we een moreel appel doen op inwoners en intermediairs om geen energietoeslag aan te vragen als men het financieel niet nodig heeft.

Communicatie
Degenen die in aanmerking komen voor de ambtshalve toekenning krijgen voor 1 februari 2024 bericht en de betaling. Andere inwoners kunnen vanaf 1 december 2023 een aanvraag indienen. Het aanvragen gaat zoveel mogelijk met een online aanvraagformulier. De website geeft duidelijk aan wat energietoeslag is en hoe je het kunt aanvragen. Op basis van signalen (van inwoners, medewerkers en het Informatiepunt Sociaal domein (IPSD) passen we de informatie zo nodig aan. Regelmatig publiceren we in de plaatselijke kranten. We blijven op diverse manieren de regeling onder de aandacht brengen.

Participatie
De aanpak is besproken met de ASD.

Duurzaamheid
Niet van toepassing

Financiën
Het Rijk heeft door een gewijzigde verdeelsystematiek ons budget naar beneden bijgesteld. Het budget is mede daardoor ontoereikend. Meierijstad krijgt minder budget dan in 2022. Het financieel tekort ontstaat ook omdat het Rijk uitkeert voor huishoudens tot 120%.

Als iedereen die eeg 2022 heeft ontvangen, ook in aanmerking komt in 2023 dan hebben we een tekort van € 972.568,-.
De uitvoeringskosten van de ambtshalve inkomenscheck bedragen voor Meierijstad € 16.000,-
We verwachten 200 nieuwe aanvragen. De uitvoeringskosten daarvan zijn € 28.000,- .
Het tekort kan oplopen tot afgerond maximaal € 1.250.000,-

We verwachten bij het BUIG budget wel een meevaller, en € 500.000,- over te houden. De andere € 500.000,- zal dan uit de algemene reserve moeten komen. Om stapeling van sociale en maatschappelijke problemen te voorkomen wordt door het kabinet incidenteel nog extra geld beschikbaar gesteld in 2024. Meierijstad ontvangt extra € 135.585,- wat ook kan worden ingezet om het tekort te dekken.

Planning
Inwoners die de energietoeslag 2022 hebben gekregen hoeven geen aanvraag te doen, maar worden ambtshalve beoordeeld. Nieuwe aanvragen kunnen vanaf 1 december 2023 worden ingediend.

Bijlage(n)
Niet van toepassing

Ter inzage documenten
Niet van toepassing

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,	De burgemeester,
drs. M.G.C. Wilms-Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij